

VERES PÁLNÉ GIMNÁZIUM

A Veres Pálné Gimnázium diáklapja

2007. tavasz

ISMÉT ELTELT EGY TANÉV...

Húsz éve vagyok a Veres Pálné Gimnázium tanára. Húsz év óta az idő múlását az iskola udvarán álló gesztenyefák életéhez igazítom. A tavaszi szünetről visszatérve szinte ijedten vettem tudomásul, hogy kedvenc fáim napokon belül teljes pompával virágozni fognak. Megint itt a ballagás, megint vége egy tanévnek! Mire az első kis tuskék megjelennek a friss terméseken, kiosztjuk a bizonyítványt, és érettségizni, érettségiztetni fogunk.

Megint annyi minden történt, hogy lapunk aligha képes hű krónikása lenni az eseményeknek. Csak csipegetni tudunk a teljesség igénye nélkül abból a sok programból, aminek a tanév során részesei lehettünk. Képeket válogattunk a szalagavatóról, az énekkar franciaországi utazásáról. Rövid beszámolót adunk közre a Tirolban megrendezésre került német nyelvtanfolyamról. Most először egy remek pályázat szövegét közöljük, hogy mindenki, aki olvassa, okosodjon belőle.

Sajnos nem sikerült a kampányról tudósítani. Nem készültek fényképfelvételek a színjátszó kör fellépéseiről sem. Szívesen írnánk az iskola sportéletéről is. Majd jövőre...

Végezetül köszönöm mindenkinek a munkáját, akik az újság szerkesztésében jeleskedtek. Külön köszönöm Rácz Adrienn 12. C osztályos tanulónak a „Humor” rovat gondozását. Köszönöm az Iskolánkért Alapítvány anyagi támogatását is.

Mindenkinek sikeres vizsgákat, jó bizonyítványt és kellemes pihenést kívánok a nyári szünidőben!

A szerkesztőbizottság nevében:

Babics Anna szerkesztő tanár

Szalagavató 2007.

AZ ÉNEKKAR FRANCIAORSZÁGBAN

ÚTINAPLÓ TIROLBÓL

2007. március 25-én indult, hosszú – mindössze 10 órás – útjára buszunk 48 utasával együtt. A kísérő tanáraink személyében Babics Anna, Hubai Rita és Palotás Edit tanárnőket tisztelhetjük.

Miután a busz megérkezett, és mindenki birtokba vette a számára kijelölt szobát, vendéglátóink ínycsiklandozó vacsorával fogadtak minket. Ezek után este 10 óráig, mely a minden napok végét jelentette – ez idő letelte után ugyanis a szobában kellett volna maradni – a diákok megismerkedhettek a hotellel és környékével.

Hétfőn elutaztunk a szálláshoz közeli Swarovski Kristálművekbe, ahol gyönyörű és – nem utolsósorban – méregdrága ékköveket és tárgyakat szemlélhettünk meg, majd pontban 12 órakor a Madarak tánca című előadás részesei lehettünk.

Délután Hallba látogattunk el, ahol egyebek közt a tanóráink zajlottak. Itt ismeretséget kötöttünk egy olasz pizzással, akinél mindennap megálltunk ebédelni, és végül – az utolsó nap – egy ingyen pizzával lepett meg minket. A tanórák 3 csoportban zajlottak, kezdő, haladó és

emelt szinten. Tanáraink nagyon kedvesek voltak velünk. Itt meg kell, hogy említsem az emelt szintes srácok (Wagner Máté, Radics Gergely, Müller László, Bednárk Balázs), a középszintes Katona Gábor és jómagam, legjobb német anyanyelvű tanár díjasát, Daniel-t. Ő vezetett későbbiekben körbe minket a városban, kedves volt, érthetően elmagyarázott mindent, kosarazott velünk, és mindenben benne volt, amiben egyébként egy tanár sem. Utolsó nap, meg is hívtuk egy italra.

Kedden a kufsteini erődbe látogattunk el, melynek bebarangolása után szép orgonajátékot hallgattunk. A délutáni emelt szintű tanórán kisebb felháborodást keltett tanárnőnk egyik kijelentése, miszerint Magyarországon butaságot tanulunk, és egyes német szavak, – így például SEHEN, GEHEN, ZAHLEN – néma „H” betűit bizony nem csak itt de mindenhol ahol németet beszélnek, ejteni kell. Később igazunkat egy német anyanyelvű nyelvtanár bizonyította, miszerint nincs ott „H” betű.

Szerda délelőtt egy 10-12 km-es gyalogtúrra indultunk a közeli hegyekbe. Jó szokásunkhoz híven, a lejtőkön lévő havat kihasználva, jól megdobáltunk mindenkit, nem kímélve se fiút, se lányt, se egymást. Szegény Anna tanárnőt is eltaláltuk sajnálatos módon, de mivel véletlen volt, és Anna néni sem az a sziklaszilárd „Kérem az ellenőrződ!” típus, komolyabb ügy nem lett belőle.

Csütörtökön egy ezüstbányába és annak működésébe nyerhettünk betekintést. 2-3 perces csilleút után megtekinthettük egy kisfilmen a bányászok nehéz és veszélyes életét. Idegenvezetőnk elmesélte mindazt, amit a bányáról tudni érdemes, majd egy kisebb előadás alatt

bemutatta a bámépszkodó tömegnek, milyen, ha a falak megrepednek, és víz zúdul a bányászokra. (Értsd: egy rejtett fal a bányában kinyílt, és akik előtte álltak, csuromvizesek lettek.) Délután Daniel végigvezette az egész németes csoportot a városban, és mesélt a felépítéséről, nevezetességeiről, az utcanevekről (egész utcát foglaltak el a különféle céhek, kovácsok, hordókészítők stb.). Majd az utolsó percekben elbúcsúztunk tanárainktól, és következett Daniellel az a bizonyos ital. Itt vált szállóigévé két mondat, melyet Mátéval kérdeztünk a csoportkép előtt: „Können wir ein gruppen Photo machen?” Mire Daniel: „PFÚÚÚJ!! JAAAAAH.”

Pénteken Innsbruck városát csodálhattuk meg. Néhány múzeumlátogatás és kötött városnézés után szabad programot kaptunk. Első úticélként a McDonald's-ba látogattunk el, majd elvegyültünk az árusok és bazárok tömkelegében. Miután mindenki jól bevásárolt, visszatértünk a szállásra, és ugyancsak szabad programot kaptunk este 10-ig.

Említést kell még tennem a pókerpartikról, melyek sokszor éjszakába nyúlóan folytak. Gyakran gazdát cseréltek a zsetonok, és nem

volt ritka az sem, hogy a kezdetben leggazdagabb játékos legelőször esett ki.

Szombaton reggel 8 órakor fájó szívvel szálltunk fel a buszra, amely néhány perc múlva végleg elhagyta szállásunkat. Most már kevesebb, mint 10 óra alatt megtettük utunkat, és este fél 6-kor örömmel láttuk újra Budapestet, amely nagy, koszos, szmogos, de legalább a miénk.

Péter Szabó Richárd 10. A

Mit tanultam a szüleimtől?!!

1. Megbecsülni mások munkáját

Ha mindenáron meg akarjátok ölni egymást a testvéreddel, kint csináljátok! Most takarítottam fel.

2. Vallást

Jobb lesz, ha imádkozol, hogy kijöjjön a fehér ingedből!

3. Az időutazás alapjait

Úgy megcsaplak, hogy a jövő héten térsz magadhoz!

4. Logikát

Azért, mert én azt mondtam!!

5. Tornamutatványokat

Most nézd meg, hogy néz ki itt hátul a nyakad!

6. Bőrön át táplálkozást

Fogd be a szád, és edd meg a vacsorád!

7. Türelmet és kitartást

Addig ülsz itt, amíg a spenót el nem fogy!

8. Meteorológiát

Úgy néz ki a szobád, mintha tornádó söpört volna át rajta!

Újságíró készít riportot az elmegyógyintézetben. Azt kérdi a főorvostól:

– Hogyan állapítják meg egy páciensről, hogy már elhagyhatja a kórházat?

– Vannak olyan feladataink, amiket helyesen végrehajtva bizonyíthatják elmeállapotukat.

– Tudna egy ilyen példát mondani?

– Persze. Vegyük például ezt: van egy kád, teli vízzel. Van a fürdőszobában három tárgy, egy kiskanál, egy pohár és egy vödör. Melyikkel tüntetné el a vizet a kádból?

– Ó, hát ez egyszerű! Minden normális ember a vödört választaná.

– Nem, minden normális ember kihúzná a dugót a kádból...

Két diák a hétfői vizsgája előtt a Balatonra utazott szórakozni. Mivel nagyon is kellemsen töltötték a hétvégét, és szinte semmit nem tanultak a vizsgájukra, valamit tenniük kellett. Felhívták a professzort, hogy sajnos nem tudnak időben odaérni a vizsgára, mert kilyukadt az autójuk kereke.

Másik időpontot kértek. A professzor rendes volt, és két nappal későbbre kijelölt egy vizsgaidőpontot. A két diák megjelent a vizsgán, immáron a tudás birtokában. A professzor két külön terembe ültette őket, majd átadta a vizsgalapokat.

Két kérdés volt a vizsgalapon:

Az első, a félévi anyagból feltett könnyű kérdés (10 pont).

A második, egyszerűen ennyi: „Melyik kerék?” (90 pont).

Rácz Adrienn 12. C

BOLYAI PÁLYÁZAT

Prológus

Szeretem a különféle kutatómunkákat, így megörültem, amikor talákoztam a Bolyaiakkal kapcsolatos pályázattal. A többi témalehetőséget kizárva, megmaradt a „Marosvásárhely és Bolyaiak”. Nagy meglepetésemre sikerült elérnem, hogy személyesen járhassak utána a témának, így született meg ez a házidolgozat.

A város

Marosvásárhely Erdély szívében, a Küküllők dombvidék és az erdélyi Mezőség találkozásánál található. Kedvező elhelyezkedésének és a terület adottságainak köszönhetően igen korán, az újkőkorban lakott volt. Már a XIV. században fontos központi jelentősége volt ezen régióknak így nem csoda, hogy Mátyástól 1482-ben szabadalmat kapott, és számos országgyűlésnek helyet adott. Elsősorban a mezőgazdaság volt a fő profilja a városnak és a térségnek is, azonban a kézművesek, céhek, kereskedők is segítettek Marosvásárhely fellendítésében. Mind a kuruc mind a 48-as szabadságharcot egyöntetűen támogatták a lakosok.

Érdekesség, hogy Petőfi innen indult élete utolsó csatájába (fehéregyházi csata), majd Bem tábornok is itt rendezte be főhadiszállását. A Kiegyezés után fellendült a kereskedelem és az ipar. Jelentős lépést jelentett a város 1870-es vashálózatba való bevonása.

A 20. század kezdetén volt a legjelentősebb városfejlesztés Bárándy György polgármester-sége alatt. Számos közigazgatási lépés (pl. a város újratérképezése, csatornázás) mellett több iskolát is létesítettek. Ekkor bővült ki két új szárnyal a Református Kollégium, ami később a Bolyai Farkas Elméleti Líceum nevet kapta.

A város fejlődését az első világháború törte meg, majd a trianoni békediktátum folyamán Romániához csatolták e területeket. Jelenleg is Maros megye egyik legnagyobb gazdasági és kulturális központja a 150 ezer lélekszámú település.

Erdélyország felé

A várostörténeti rövid áttekintést megírva egyre jobban érdekelt Marosvásárhely, meg persze az is, hogy mi mindent sikerül a Bolyai emlékekből felfedeznünk. Erdélyországhoz közeledve az motoszkált a fejemben, hogy ilyen történelmi és társadalmi viszonytságok közepette hogyan fognak hozzánk viszonyulni a románok, de sajnos már egy ideje azon is el kell gondolkodni, hogy magyar a magyart hogyan fogadja. Az utunk végén megkönnyebülten nyugtáztam: együtt tud békében és egyetértésben élni a két nemzet, még mi is szíves fogadtatásban részesültünk. Megérkezésünkkor nagyon örültem, mikor egy idős bácsika a magyar rendszámáblára nézve fülig érő mosollyal nézegetett minket.

Bolyaiak háza

A megmaradt emlékek felkeresését időrendi sorrendben igyekeztünk véghez vinni, így az egykori Bolyai háznál kezdtük kutakodásunkat. Az eredeti házat 1906-ban bontották el a Református Kollégium átalakítása miatt, így csak egy márványtábla őrzi a Bolyaiak emlékét. A tábla tanulsága szerint 1804-től 1856-os haláláig lakott itt Farkas, János pedig fiatalkorát töltötte e háznál. 1906-ban Bolyai emlékére utcát neveztek el, ahol szinte az összes velük kapcsolatos emlék és intézmény megtalálható.

A nyugalóhely

A ház megtekintése után a temető felé vettük az irányt. Mindkét Bolyai a marosvásárhelyi református temetőben fekszik. Farkas 1856. november 20-án hunyt el, halála előtt egy évvel „Jelentés” című írásában így végrendelkezett: *„Emlék se legyen: hanem ha valaki egy pónyik almafát ültet a ház eleibe, a gyümölcsét szedőktől vagy róla oltóktól vegye köszönetét”*. Egykori tanítványa követte az útmutatást, így 1875 tavaszán ki is virágozott az a bizonyos almafa. Később a fa ápolása és újraültetése hagyományá vált. Ezt jelenleg a Bolyai Farkas Líceum diákjaiból álló Almafa Egyesület végzi. Jánost 1860. január 29-én jelöletlen sírba temették, és csak 1894-ben helyezték el sírkövet maradványainál. Ez Schmidt Ferenc és a Matematikai és Fizikai Társaság érdeme. 1911. június 7-én az apát és fiát egymás mellé temették, később ide kerültek dr. Kozma Béla [1929–2000] Bolyai-kutató, tanár, igazgató földi maradványai is. Akármilyen abszurditás, nagyon tetszett az

apró domboldalon fekvő, ősi temető. Kis kacsaringós utak haladnak a kopjafák között, behálózva az egész területet, miközben az őszi napfény átjárta a 600 éves ravatalozót, megadva a tiszteletteljes hangulatot.

Múzeum

Utunk következő állomása a Bolyai Múzeum és a Teleki-téka épülete volt. A 17–18. században, barokkos stílusban épült épületegyüttest gróf Teleki Sámuel örökölte a Wesselényi családtól. A Bolyai utca főterén lévő könyvtár-múzeum hatalmas faajtóval fogadott minket, ami engedelmesen fel is tárult. Beljebb kerülve egy fiatalemberrel ismerkedtünk meg, aki elvállalta körbevezetésünket. Róla később kiderült, hogy az egyetem elvégzése után a könyvtárat és a múzeumot próbálja fenntartani segítőtársaival. Elszántságuk sok, a pénz pedig kevés... Láthatóan nem számítottak nagy látogatottságra, egyébként sem lehet hatalmas közönsége a helynek, így csak nekünk nyitotta meg a két helyiséget. A múzeum 1937-ben kezdte működését a Református Kollégiumban, majd 1955-ben költöztették át jelenlegi helyére. Kicsit ledöbbenem, hogy miket gyűjtöttek össze a kutatók.

Ahogy a terembe beléptünk, egyből a Bolyaiakkal találtuk szembe magunkat. Később kiderült, hogy a maradványok az 1911-es újratemetéskor kerültek „a kollégium kegyeletes megőrzésébe”, majd a múzeum üvegvitrinjébe. Édesanyám gyorsan meg is jegyezte: „Még hajcskája is van!” – evvel mosolyt salt mindnyájunk arcára.

Rengeteg eredeti eszköz (pl. körző, sakk), kéziratmásolat, könyv és fotó volt a vitrinekben. A falakon több, Bolyaiakat ábrázoló kép és festmény lógott, ráadásul az egyetlen hiteles Farkas arcképpel is szemezhettünk, ami egyik

tanítványa által készített szénceruzás rajz. A terem végében áll az apa íróasztala, mellette pedig két általa tervezett kályha. Itt tudtam meg, hogy kályhák tervezésével is foglalatoskodott, amik idővel igen kelendők lettek. Nem csoda, hiszen már akkor alkalmazott több jövőbe mutató megoldást. Ilyen volt például a megnövelt felület, amivel többszörösére növelte a fűtőesetek teljesítményét.

Idegenvezetőnk elbeszéléséből megismerkedtünk a Bolyaiak és Marosvásárhely történelmi kapcsolatával is. 1804-ben Bolyai Farkast felkeresték dolmádi otthonában, hogy legyen a marosvásárhelyi kollégium matematika-fizikai- és kémiaprofesszora. Ezt elfogadva átköltöztek a kollégiumnak otthont adó városba, és majd fél évszázadig töltötte be ezen pozícióját. Fiatalkori barátjával, Gauss-szal itt is folytatta a levélváltást. Fia, Bolyai János itt látta meg a napvilágot. Kezdetben apja nem akarta tudással túlterhelni, így csak kilencéves korában kezdtek el hozzá házitanítók járni. Tizenkét éves korában beírták a kollégiumba, ahol már korán megmutatkozott tehetsége matematikai és zenei területen. Később előfordult, hogy apja betegsége miatt ő tartotta a felsőosztályos diákok óráit. Meglepő, hogy egyes diákok számára ezek az előadások érhetőbbek, átláthatóbbak voltak, mint Farkaséi. János a pénzügyi nehézségek miatt a bécsi Katonai Akadémián folytatta tanulmányait. Az 1840-es években tért vissza Marosvásárhelyre, pénzügyi gondjai nem oldódtak meg, fiától és feleségétől 1852-ben elvált, egy házat és kisebb összeget hagyott hátra fia taníttatására.

1860. január 27-én halt meg. Élete utolsó éveiben házába zárkózva élt folyton betegeskedve. Az elméje kissé megbomlott, ezt jól példázza, hogy az összes személyes iratát megsemmisítette. Végül a helyi református temetőben hantolták el, és a következő elszomorító, de nagyon igaz sorok kerültek az anyakönyvbe:

„Híres nagy elméjű matematikus volt, az első között az első. Kár, hogy nagy talentuma használatlanul ásatott el.”

Teleki–Bolyai Könyvtár

Az idegenvezetőnk átkísért minket a Teleki–Bolyai Könyvtárnak otthont adó épületszárnyba. 1799–1802 között rendezte be ezt az épületrészt gróf Teleki Sámuel, ahol mai napig az eredeti elrendezésben láthatóak a könyvemlékek. 1802-ben nyílt meg a nagyközönség előtt, ahogyan az alapító fogalmazott: „a Tudományoknak nemzetemben s hazámban előmozdításokra”.

A jelenlegi tartalom fő gerincét képezi a Teleki Téka 40.000 darabos, a Bolyai Könyvtár 80.000 darabos könyvgyűjteménye, Bethlen Zsuzsa (Teleki felesége) erdélyi arisztokrata asszony könyvtára. Ez 2000 magyar nyelvű kötetet tartalmaz a 18. századból, melyek teljes egészben fennmaradtak. Az államosítás után pedig tovább gazdagodott a marosvásárhelyi kollektíva, Unitárius Gimnázium tanári könyvtárával (7000 kötet) és a mikházi ferences kolostor 1500 darabos gyűjteményével. A könyvtárban rengeteg igen ritka, felbecsülhetetlen értékű írást, metszetet őriznek. Pár különlegesség érdekességképp: Bolyaiak eredeti kéziratai, Vizsolyi Biblia (1590), Magyar logikátska (Apáczai Csere János, 1654), USA Függetlenségi Nyilatkozata (1776. július 4.), több 15. századi ősnymtatvány.

Bolyai Farkas Líceum

Később megtekintettük a Líceumot is. Nagy meglepetésünkre a portás szabad nézelődést engedett az egész intézményben. 1557-ben kezdődött meg a tanítás a ferencrendiek által elhagyott épületében. Már a kezdet kezdetén

is magas egyetemi végzettségű, európai tudásszintű oktatók tanítottak itt. A Rákóczi szabadságharcban sok diák áldozta életét a szabadságunkért. 1718-ban a sárospataki református kollégiummal egyesült a középiskola. Az intézmény folyamatosan gyarapodott, 1804 májusában vette kezdetét Bolyai Farkas munkássága. Később fia itt folytatta tanulmányait, és a mai napig az intézmény legnagyobb diákjának tartják.

Az 1848-as szabadságharc eszméinek előrevitelében fontos szerepet játszott a tanári kar. Az elbukás után 6 diákot börtönbüntetésre ítélték, és Török János professzort kivégezték. 1908 szeptembere és 1911 júniusa között felépült az új iskola épülete, majd 1956-ban felvette a Bolyai Farkas Líceum nevet.

Az iskola hatalmas udvarán keresztül jutunk be az épületbe, ahol mindkét Bolyai mellszobra megtalálható, ezek Miholcsa József képzőművész alkotásai, és 2000 szeptembere óta őrzik az udvari bejáratot. Az ódon falak között bolyongva megcsodáltuk a régi faragásos tablókat, cserépkályhás osztálytermeket. Közben találgattunk Farkas bronzba öntött másával, a falakra függesztett plakátokon pedig sorra olvashattuk a Bolyai felfedezéseket, történeteket, életpályákat. Az iskola épülete mögött található a tornacsarnok, mellette pedig egy sportpálya.

Az iskolával szemben található az utca főtere. A szoboregyüttest, ahol az ülő apát és mellette álló fiát formázta meg Csorvássy István és Izsák Márton 1957. szeptember 8-án avatták fel. Az emlékek és hagyományok ápolása fontos a líceumnak, így minden emlékhelyen friss virágokkal találkozunk. A legkésőbb létrejött Bolyai-emlékről 2002. december 15-én hullt le a lepel, ez a Bolyai téren található Pszeudoszféra. A Bolyai János születésének 200. évfordulóján felavatott szobrot Horváth Sándor matematikus tervezte Marosvásárhely alpolgármesterének felkérésére.

A talapzata egy hétszintes csonka gúla, amit indiai zöld márvány borít, tetején pedig rozsdamentes acélból készült „16 lapú hiperbolikus poliéder élhálója” látható. A szerkezet belsejében a János által kitalált pszeudoszféra egy darabja látható, ami egyfajta harangot is szimbolizál. Egyes értelmezések szerint az új tézisek beharangozását jelképezi a harangmotívum. Éjszakai világítás mellett találkozhatunk egy igen érdekes fényjelenséggel is.

Minden év november 3-án, egy tükörrendszer segítségével megvilágítja a talapzaton lévő fém feliratot: „semmitől egy ujj más világot teremtettem”. Eredeti kéziratból vett felirat emlékeztet minket, hogy 1823. november 3-án közölte új felfedezéseit apjával János, így szó szerint is a megvilágosodás napjává vált ez az időpont.

Longauer Márk

12. A

GRÓF BATTHYÁNY LAJOS

(Pozsony, 1807. II. 10.–Pest, 1849. X. 06.)

Édesapját korán elveszítette, könnyelmű anyja pedig nem törődött vele, ezért egy bécsi intézetben nevelkedett, majd fiatalon katonai pályára lépett. A zágrábi akadémián jogi tanulmányokat folytatott.

1831-ben átvette ikervári birtoka irányítását, és korszerűsíteni kezdte azt. Közben egyre inkább bekapcsolódott a politikai életbe. 1834-ben feleségül vette a 18 éves Zichy Antóniát. 1830-tól felsőtáblai tag a reformországgyűléseken, és néhány évvel később már a főrendi ellenzék egyik vezető alakja. 1841-ben az Iparegyesület, 1847-ben az Ellenzéki Párt elnökévé választották.

1848 márciusának elején már nem volt kétséges, hogy ha megalakulhat a magyar kormány, akkor annak csak Batthyány lehet a vezetője. Március 17-én V. Ferdinánd kinevezte miniszterelnökké. Bár alkotmányos monarchista volt, a pillanat kínálta lehetőséget igyekezett azonnal kihasználni: egyik első intézkedéseként körlevélben utasította a hatóságokat a jobbágyfelszabadítás haladéktalan kihirdetésére – még a királyi jóváhagyás előtt. A forradalmi törvények kihirdetésének napján, április 11-én tette le a kormányfői esküt.

Nevéhez fűződik a nemzetőrség megszervezése és az első tíz honvédszászlóalj felállítása. Szeptember 9-én Jelacvic' betört az országba. 10-én Batthyány lemondott, majd visszavonult ikervári kastélyába. Vidos József seregében harcolt, majd néhány hét múlva a pesti országgyűlésre utazott. Tagja volt annak a békeküldöttségnek, amelyet az országgyűlés menesztett Windischgraetzhez.

A herceg 1849. január 8-án elfogatta. Budán, Pozsonyban, Laibachban, majd Olmützben raboskodott. Útban Ausztria felé Jánosháza lakossága ki akarta szabadítani őt és a többi foglyot. Az őrség parancsnoka felkérte Batthyányt, hogy nyugtassa meg a tömeget. Kijelentette, hogy nem fél a bírósági ítélettől, és kérte a tömeg szétesztatását. Rövid beszédét így fejezte be:

„Köszönöm a hazafias jóindulatot, melyet irántam és előttem többnyire még ismeretlen fogolytársaim iránt itteni ünnepélyes, de mindnyájunkra vészessé válható megjelenésükkel tanúsítottak. Isten áldja meg önöket a jóindulatért még késő unokáikban is, de éppen ennek az Istennek, akiben mindnyájan bízunk, szent nevében kérem önöket, barátaink, hagyjanak minket, amint eddig az ország fővárosából idáig békében jöttünk, békében vonulni tovább is. Ne kívánják halálunkat idő előtt, s ne idézzék föl, amint már mondtam s most könnyörögve újra mondom, amit kerülni lehetetlen volna, Jánosházának végpusztulását.”

A felkelők vezetői kézszerítással búcsúztak a volt miniszterelnöktől, akinek ez volt az utolsó nyilvános szereplése. A jánosházi felkelők ezen a napon beavatkozhattak volna a magyar történelem menetébe, ha Batthyány is úgy akarta volna...

Az ellene indított felségárulási per során az olmützi haditörvényszék csak rövidebb börtönbüntetésre ítélte. Bécsi ellenségei azonban, akik gyűlölték amiatt, hogy egy közülük való „nagyúr” ellenük szegült, rábeszéltek a hadbírószágot, hogy ítéljék halálra, de rögtön ajánlják kegyelemre, s így szabad lehet.

Ezután hazahozták Pestre, ahol Haynau teljhatalommal rendelkezett. Október 5-én közölték vele a halálos ítéletet. Sikertelen öngyilkossági kísérlete után másnap Pesten kivégezték.

Müller László

10. A

A világháború előestéje

Torkomba facsart tubusnyi technokoll!
Siralمامnak siralma elfolyóban.
Világfájdalmam sikolya már csak pár
Áttetsző,
Könnyed,
Játékos,
Ragacsbuborék.
Fuldoklásomba gőzölög
Színek, formák s csend

Hello III. Richárd!
Napsütéses Könnyed nyári napon
Majd szellő fülembe dallamot fú
S csonthártyát hántok a csontokról
A véres fronton, gazember leszek.

Hello Szophoklész!
Apám rohadéka mellett állva
a testi-lelki korcsadalomban
cafatokra tépem Anyám lelkét
a Fejembe röpitett golyóval.

Hello kis Balázs!
Ezerszínzillogó üveggolyóm
Elgurul, a távolság szétfoszlik.
Óriás testemnek gépezete
Recseg, elemeire hullik szét.

Hello Hitler!
Nem csak zsidókkal kivételezem
Hát kivégzem a nagyvilágot is
S ha majd csak én leszek már a földön
Jöhet magányom diktatúrája.

Hajnali órán eszmél ki jámbor, ha
Vasarcok lépte dobban a gangon, ha
Géppuskaigazság tör előre, ha
Nevetek.
Nevetek.
Nevetni!

parancsmegtagadásért elítélték stop
sortűz volt stop
elnyúlt stop

Smiló Dávid 12. D

homály

odébb léptél, messze szálltál,
kettétörtél, összeálltál.
úgy érezted, mindent szabad,
függetlennek hitted magad.

nem tudod, most merre tovább,
nem ismered még a hová,
ideszédülsz, hogy ott megállj,
sötétre és fényekre várj.

biztos élet, friss levegő,
könnyű testű kis lebegő,
veteményes, virágillat,
amíg az életed kitart.

a világvége mindegy neked,
üldözöl vagy üldöznek-e.
vicces álmok, részeg esték,
füstölő, aquarell-festék...

bolyongás

csőd volt az a nap,
csak visszafele haladt,
nem süttött a nap,
emlék alig maradt.

a rossz fiút akartam,
és rossz buszra is szálltam,
rosszul takargattam,
hogy végleg rosszá váltam.

agonizálok, leépülök,
repülök és szédülök,
álmatlanul bolyongok,
kiröhögnek a boldogok.

szétesem, és a lételem,
messze tőlem, mint a filmekben,
vétkezem és vétkezem,
nincs múltam csak jelenem.

vihar-szoba

még kicsi vagyok...
a szobámban játszom.
éppen kigondolom
jövőbeli álmom.
keresem az utat,
keresem a szívet,
előttem táncolnak
összekevert színek.
válogatom őket...
vöröset, kéket, élénk sárgát,
fű-szerű zöldet.
 eget, tengert és réteket...

egy alak illan el mellettem,
kabátja suhogását viharnek érzem.
az álmok vihara... magával ragad,
és örül, mert velem végre tombolhat.

Jász Virág 10. A

KAMUKIÁLTVÁNY

Zűrrealista iskolapélda

- I. A fontolgatva haladóknak itt többé nem terem babér, ideológusaitok éhen halnak mind a nagy asztalok körül, ha szakácsaink, a költők feltálatják a lakomát.
- II. Hadjáratot indítunk az instant-, a gyors-, a gyorsfagyasztott-, a fél-, és konyhakész érzelmek, illetve azon műalkotások ellen, melyek a részvétérzet-keltés, sajnálatkiváltás, könnyekre fakasztás előre kitervelt szándékával jönnek létre; ezek a termékek a „meg akarok hatni” kategóriába sorolandók, üldözzétek és pusztítsátok el őket!
- III. Az elmúlt évszázadok nagy, dicső irodalmi kórképei bennünk nem ébreszthetnek feltétlen tiszteletet és pavlovi (azonnali nyáleválasztási) reflexeket.
- IV. Megvetjük azokat, kiknek templomai a lupanar mocskán lépdelnek, azokat, kiknek válasza a műélvezet és bordélyházai a múzeumok, mert ők nem egyebek, mint berzerkerbányalovak.
- V. Hagyjátok, hogy körmötökre égjenek a különféle érzetek!
- VI. Virágokat a tényérokra!
- VII. A zűrrealizmus nem a forradalom egy új neme! Forradalmakra csak az asztalnál és az ágyban van szükség.
- VIII. Semmi közünk a napilapok valóságához! Nem kell nekünk kultúrtesztkő és a besztszeller-szarkupac! Az örök szamizdatot és a belső emigrációt valljuk.
- IX. Ha ismeretlen elkövetők ellopják Az Emberek Összes Emlékét, és szikomórfából készült szelencékben végighordozzák a város légüres terein, ezeken a foghíjas telkeken, aztán az élőhalottaknak (gyéká: a szürke városi nomádok hordájának) rendezett táncmulatságon testnyílásaik valamelyikében véletlenül eltűnik az egész, és a bensőkben az emlékek helyén egy éjféle szökőkút képe rémlik fel, akkor a bekötött szájú tettesek felszaggatják az úttesteket, a betont felgöngyölik, és kinyitják a szardíniás skatulyát ablakot tépve a föld fekete tüdejére, a monokróm vészkielző a süketbéna városi nomádok kirkat fejében szilánkosra töri a berendezést, annyira berrreg: az elkövetők nem mi leszünk!
- X. Élni kívánunk kevés születési jogaink legfontosabbikával, méltó helyünket követeljük a mindenkori avantgarde elásott tortájában, mi is ugyanolyan kukacok vagyunk benne, mint a többi szerencsétlen, akikkel nem vállalunk semmi közösséget!
- XI. A zűrrealizmus nem az izmusok vénséges fáján – melynek legérettebb gyümölcse kétségkívül az idiotizmus – fakadó friss hajtás!
- XII. Nem kenyerünk az irónia, a mindent- tagadás és a szatíra!
- XIII. Minden tettünk lejegyzett és lejegyzetlen gondolatunk önmaga paródiája is egyben!

Budapest, 2006. október 18.

Sipos Anna 11. A

Magányos levél

Sírtam mikor elmentél. Azóta, az augusztusi délután óta a pályaudvaron eltelt hónapok semminek tűnnek. Még mindig látom a szemed, ahogy rám néztél, láttam bennük önmagam. Éreztem a csókodat és megígérted, hogy nem az volt az utolsó. Visszajövök – mondtad. Elhittem. A vonat lassan gördült ki az állomásról, nem tudtam visszatartani a könnyeimet. Mond el, miért bántottál akaratlanul?

Nem bírtam tovább nézni a vonatot, le kellett ülnöm. Körülöttem emberek beszélgettek, nevettek. Én csak ülök a padon, és nem tudom mennyi idő után állok fel. Azt sem tudom, merre megyek. Egy tea és egy ismerős barátnál térek csak magamhoz; hát elmentél.

És mikor azt hittem elfelejtettelek... nem is gondoltam, hogy így jutsz majd eszembe. Mulságos, Te is nevetni fogsz. Mentem a villamoson és ott a tömegben megéreztem az illatod. Hirtelen megfordult velem a világ, a szívem vadul vert, hátranéztem azt várva, hogy Te leszel ott... De tévedtem. Nem Te voltál. Újra gyenge lettem.

Azóta újra a fejemben vagy. Nem tudok nem rád gondolni.

Egy héttel később meghallottam azt a dalt, ami nekünk szólt. Emlékszel? Egyszerre megjelent előttem a park, a lemenő nap, ahogy narancs fényével egygyé vált a víztükörrel, ahogy tánc közben a karodban tartottál... Ez a pillanat, mert nem volt több, parázsként égetett meg. Miért fáj ennyire, ha rád gondolok, ha egyszer szeretlek? Talán ezért gyűlöllek, mert fájdalmat okozol és szeretlek, mert a fájdalom, ha te okozod még édesebb. Bolond vagyok, tudom. De a te hibád! Miért mentél el, miért hagytál itt velük, velük, akik nem szeretnek, akiket nem szeretek?

És most ez a levél jelenti a múltat, végre elmondhattam neked, hangtalanul. Amikor elküldöm neked vele együtt elküldöm az emlékeimet, nekem nem kellene, mert fájnak. A tieid, én már nem bírom őket, el kell, hogy engedjelek. Isten veled!

Újra sírok, de talán most könnyebb lesz. Nélküled. Az emlékeim nélkül.

Florette Keat

6 óra 05 perc. Már megint fel kell kelni. Hmm. Mi lenne, ha ma csak úgy, mondjuk, nem mennék be? De be kell. Na még 10 perc és felkelek. Becsszó.

Ó, hogy a franc essen belé, 6 óra 30. Istenem, miért? Vajon milyen idő van odakint? Biztos hideg, hiszen már november van. Akkor kezdjük a szokásossal: Mit vegyek fel? Könyörgöm, csak van egy ruhám, amit magamra húzhatnék ma. Nincs. Hol az a hülye farmer, meg a fehér ing? 10 perc örült rohangászás után lokalizálom az ing helyét, a szennyestartóban van. Jó. Lássuk, mi van még; mondjuk a fekete pulcsi. Megvan. Előcibálom a vasalatlan ruhák káoszából a felsőt, és beizzítom a vasalót, remek, 2 perc és a felső kivasalva hever az ágyon.

Sikerült belenézni a tükörbe és magamra ismernem. Már 5 perce magamat bámulom. Hogy nézhetek így ki?! Duzzogásból csinállok egy kávé, elveszek egy „trendi” női lapot, és rágyújtok az első blázra. Ok. Mehet az arcom renoválása. A kezemben egy bugyival, a másikban a fogkefével keresem a szemceruzámat, úgy rémlik tegnap behajítottam a táskámba. Remek, elnyelte a feketelyuk, ha szabad így neveznem a Gucci táskámat. De hol a táska? Az lehetséges, hogy egy feketelyuk önmagát nyelje el? Hmm, úgy emlékszem tegnap ledobtam a szobában. Remek, táska ágy mellett, szemceruza kézben, nadrág rajtam. 7 óra 05. már csak pár dolog van hátra, úgymint felvenni a felsőt, belőni a haját, megtalálni a táskát, belebújni a cipőbe és elindulni. Először is a felső rajtam.

A hajamnak élete van. És nem tudom befolyásolni. A jobb oldalon a kis szöszszerű izék megörültek és az ég felé állnak, míg a másik oldalon kicsi kunkorokba rendeződtek. Remek. Hagyom, már úgymint mindegy. Már megint hova mászott az a rohadt táska?! Eszembe jut, hogy a szemceruza keresésénél a kezemben volt, onnan hova mentem? Fürdőszoba. Nincs meg. Miért? Megtaláltam, valahogy bemászott a pizsifelső alá. Nincs egy cipőm, ami menne a hülye nadrághoz. Megbüntetem a reggelt. Leülök bagózni. Igen, jólesik. Közben végig stírlöm a cipőkínálatot. Legyen ez az egyszerű fekete. Jó. Kész is vagyok.

Minden megvan? Pénztárca, irat, cigi, telefon, smink, könyv, táska...valamit tuti elfelejtettem.

HOL A KULCSOM??10 perccel később a kulcs után felforgatott lakást hagyok hátra. Ja, a kulcs a táskában volt.

Aki eddig nem értette, hogy a nők mit képesek pepecselni reggel, az a szerencse fia. Mert ugyebár a lánya nem lehet.

Florette Keat

INTERJÚ

Velledits Barbara tanárnővel

Velledits Barbara tanárnővel készített interjúnk során megtudtuk, hogy lett belőle angoltanár, de a filmekről és az utazásról is beszélgettünk vele.

Minek készült eredetileg?

Egészen kicsi koromban nyomozónak, de ez csak egy gyerekkori álom volt. Mikor már komolyabban gondolkodtam a dolgon, 10-12 éves korom körül, akkor régésznek, abból is először egyiptológusnak, de rájöttem, hogy az Magyarországon nem egy biztos egzisztencia, így maradt a régészet. Ez kitartott egészen az érettségéig, olyannyira, hogy utána felvételiztem is régészet szakra az ELTE-re, de nem vettem fel, és akkor rájöttem, hogy mégse szeretnék annyira régész lenni. Mivel a történelmet mindig is szerettem, eldöntöttem, hogy történelemtanár leszek, de képtelen voltam annyit tanulni, mint amennyire szükség lett volna, ezért azt a szakot mégsem végeztem el. Az angol szakot a történelem mellé vettem fel, hogy ne legyek egyszakos. Amikor a történelem ugrott, maradt az angol, így lettem angoltanár, de nem bántam meg, mert nagyon jól alakult.

Az angoltanárai korábban milyen batáással voltak önre?

Volt a gimnáziumban egy tanárnőm, nagyon idős, 80 éves néni, aki a kora ellenére rettentő energikus volt, négy év alatt egyetlen napot sem hiányzott, kivéve mikor szegény leesett a katedráról, és eltörte a bordáját. Ezzel együtt végigtartotta az óráját, sőt, az egész napot végigtanította, csak utána derült ki, hogy bordatörése van. Előszörban nyelvtant és fordítást tanított, de azt annyira jól, hogy 4 év után felsőfokú nyelvvizsgát tudtunk tenni angolból. A beszéd és a magánhallgatás viszont nem volt az erőssége, ez a mai napig okoz egy kis problémát. Az egyetemen aztán sok tanárom volt, azonban ők már nem voltak annyira meghatározóak, mint Walkó Ági néni (Walkóné Békés Ágnes). Egyébként csak 14 éves koromban kezdtem el angolt tanulni, és ide jutottam, úgyhogy tizenévesen sem lehetetlen jól megtanulni egy nyelvet.

Tudjuk, hogy beszél angolul, németül és spanyolul. Van olyan nyelv, amelyet korábban tanult, vagy a későbbiekben szívesen megtanulna?

Általában nekem is oroszul kellett tanulnom, úgyhogy amikor érettségiztem, oroszul

tudtam a legjobban a három nyelv közül, de már nagyon jól beszéltem angolul, és németül körülbelül középfokon. Az oroszot később gyorsan elfelejtettem, viszont latinul tanultam egy kicsit a törizsakon. Ennek hatására kezdtem el olaszul tanulni, de ott túl sok volt a rendhagyó ige, és az nem tetszett annyira. Öt évvel ezelőtt, amikor éltem egy kicsit Brazíliában, portugálul tanultam, de azt jóval kevesebb helyen beszélnek, mint a spanyolt, amit rendületlenül tanulok. Közben németből is felsőfokú nyelvvizsgát tettem, de mostanában azt is inkább felejttem, sajnós.

Filmfeliratokat fordít. Milyen munkái voltak eddig?

Többféle, például a *Jóbarátok* sok epizódját én csináltam. Ott a magyar szinkronból kellett feliratot írni. Ugyanez volt a feladat a *Rémrendes családdal* és a *Scooby Doo-val* is. A *Vészhelyzet* sok epizódját vagy az *Elnök embereit* viszont önerőből feliratoztam, hasonlóan a *Maradj!*, a *Magánüriügy* és az *Egyedülálló nő megosztaná 2.* című filmekhez. Ezen kívül még körülbelül 50 mozifilmet csináltam, a legtöbb viszont B, sőt talán C-kategóriás...

Ezek szerint ön is szereti a filmeket.

Igen, nagyon szeretek moziba járni, és tévét is szeretek nézni, bár a reklámokat nehezen viselem.

Kedvencei vannak?

Újabban az *Igazából szerelem* (*Love actually*). Nagyon jó kis film.

Evezünk komolyabb vízekre! Vannak speciális, esetleg jól bevált tanítási módszerei?

Inkább lassan haladok, viszont amit a diákok megtanulnak, az szeretném, ha biztos lenne. Szerintem az alapnyelvtant viszonylag gyorsan át lehet venni, és később erre építem a változatos szókincset és a folyékony kommunikációt. Tehát: a nyelvtan bombabiztosan menjen, aztán jöhet mindennek a szavakkal, gyakorlással, hallgatással, beszéddel való feltöltése.

Tudjuk, hogy szeret utazni. Meséljen a kedvenc helyeiről!

A kedvencem egyértelműen Brazília, főleg mert ott éltem fél évig, így jobban megismertem. Fantasztikus hely! Rio de Janeiro a világ legszebb városa, gyönyörű a fekvése. Vonzó az ottani életritmus is, nagyon laza, más, mint Magyarországon. Ott az emberek szeretik egymást, pedig nem mindenkinek könnyű, elég nagy a szegénység. És – bármilyen hihetetlen – vannak nagyobb problémáik, mint nekünk. De mindenki örül annak, hogy süt a nap, hogy ott a tenger, imádják egymást az emberek! Amit a szappanoperákban látunk, az a valóság, szeretnek beszélgetni, pletykálni, rengeteg barátjuk van, mindenki beszélget mindenkivel... Még velem is akartak, de ez nem nagyon sikerült a korlátozott nyelvtudásom miatt. Hihetetlen barátságosak, szívből örülnek egymás társaságának. Emellett folyamatosan szól a zene, és imádják a focit. Persze azért vannak negatívumok is, a közbiztonság például iszonyatos, nagyon veszélyes ott az élet. Ráadásul látja az ember a szegénységet, de nem tud segíteni olyan sok embernek. De a pozitívumok inkább dominálnak.

Hova szeretne még utazni?

Most, hogy spanyolul tanulok, bárhova, ahol spanyolul beszélnek. Kubába nagyon szeretnék eljutni. A téli szünetben majdnem el is utaztunk oda, de aztán Indonéziába mentünk, mert a férjem ott dolgozott. Nagyon vonz még Argentína, Peru és Vietnam, de szívesen utaznék Thaiföldre és Indiába is.

Most lett osztályfőnök. Milyenek az ezzel kapcsolatos érzései, tapasztalatai?

Nagyon-nagyon szerettem volna osztályfőnök lenni, és ez mostanra annyira elhatalmasodott bennem, hogy fejest ugrottam bele. Tudtam, hogy nehéz lesz, de a nehézségek egyelőre nem annyira jelentkeznek, tart a kezdeti lelkesedés és a jó érzések. Az osztályom legnagyobb előnye, hogy nagyon jó közösség, szeretik egymást, az iskolát, és a tanárok szerint nagyon jó őket tanítani. Könnyű velük kijönni, segítik az én munkámat is. Kisebb problémák persze vannak már, de remélem, minél tovább kisebbek is maradnak. Majd meglátjuk.

Sok újdonságot tudtunk meg mindig csinos tanárnőnkéről, elkalauzolt minket Brazíliába, és kaptunk rövid filmajánlót... Hozzáfűznivalónk igazán nincs is, de üzenjük mindenkinek, akinek ez kimaradt az életéből, hogy tanuljon meg angolul! Sosem késő elkezdeni, és hiába jó az ember (pl.) történelemből... Ki tudja, hova sodorja majd az élet Velledits tanárnőt? Reméljük, hogy egyszer Kubába, Peruba vagy Indiába. Persze nem örökre...

Jász Virág és Zsin Eszter 10. A

kezdőknek

1								6
	3	9	8		4	7	2	
	5						3	
	8		1	3	9		7	
			4		8			
	1		7	6	2		5	
	4						1	
	9	6	2		1	3	4	
2								8

középhaladóknak

3		8				6		2
	6						7	
4			3		1			5
		6		5		8		
			2		9			
		5		4		2		
5			9		8			3
	7						9	
6		9				5		8

haladóknak

	7		5	2	9		4	
3	4						8	9
4			3	5	1			2
9								8
7			9	8	6			5
5	9						1	4
	8		1	4	2		5	

Radics Gergely 10. A

A

U

L

A

Szerkesztő tanár: Babics Anna
Szerkesztőbizottság: Jász Virág 10. A
Zsin Eszter 10. A
Sárközi Zita 10. A
Rácz Adrienn 12. C
Címlap: Szalagavató 2007.

A kiadásért felelős: Oporné Fodor Mária igazgató
Az újság megjelenését támogatta a Veres Pálné Gimnázium Iskolánkért Alapítvány
Tervezés, előkészítés: Ciceró Kft.